

קונטרס

יום הכפורים

יגלה נוראות ונפלאות מהיום הקדוש
והנורא הזה, יום שנמחלים בו כל העוונות
של כל בר ישראל.

בנוי ומיסד על-פי דברי

רבנו הקדוש והנורא, אור הגנוז והצפון

בוצינא קדישא עלאה, אדונינו, מורנו ורבנו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

ועל-פי דברי תלמידו, מורנו

הגאון הקדוש, אור נפלא, אשר כל רז לא אניס ליה

רבי נתן מברסלב, זכותו יגן עלינו

ומשלב בפסוקי תורה, נביאים, פתובים ומאמרי

חכמינו הקדושים מגמרא ומדרשים וזהר הקדוש

הובא לדפוס על-ידי

חסידי ברסלב

עיה"ק ירושלים תובב"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י הָיָה רָגִיל לִזְמַר בְּשֵׁם מוֹהֲרַנ"ת ז"ל,
שֶׁהִתְבַּטָּא פַּעַם: עֲנִין רַבְּנוּ ז"ל הוּא רֵאשׁ הַשָּׁנָה, אֲבָל
עֲנִין שְׁלִי הוּא יוֹם הַכַּפּוּרִים. כִּי אִזּוּ מְכַפְּרִים אֶת הָעוֹנוֹת,
וְכָל הָעֲנִין שֶׁל מוֹהֲרַנ"ת ז"ל לְדוֹן אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד
לְכַף זְכוּת, וְאַפְלוּ אֶת הַרְשָׁע גְּמוּר, וְעַל-יְדֵי-זֶה לְהִרְאוֹת
לוֹ שְׂגָם הוּא יָכוֹל לְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה. וּמוֹהֲרַנ"ת ז"ל
נִסְתַּלֵּק בְּמַלְיָם אֱלוֹ: "חֲנוּן הַמְּרַבֵּה לְסִלְחָ", כִּי הוּא
הַכְּנִיס בְּסִפְרֵיו הַקְּדוּשִׁים אֶת גְּדֵל רַחֲמָנוּתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, עַד
שֶׁאַפְלוּ הַכִּי רַחוּק גַּם-כֵּן יָכוֹל לְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה.
(אמרי-מוהרא"ש, חלק ב', סימן תשמז)

קונטרס

יום הכּפּוּרִים

א.

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים ! עֲלֵיכֶם לְדַעַת, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוא נָתַן לָעַם יִשְׂרָאֵל מִתְּנָה יוֹם אֶחָד בַּשָּׁנָה, אֲשֶׁר בֵּיוֹם
הַזֶּה מוֹחֲלִים לָהֶם עַל כָּל הָעֲוֹנוֹת, עַד שְׂאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה צַח, סִימָן א'): "לֵאל גּוֹמֵר עָלַי"
(תהלים נז, ג) — בְּ"יוֹם הַכּפּוּרִים"; שֶׁבְ"יוֹם הַכּפּוּרִים",
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוא גּוֹמֵר אֶת כָּל עֲוֹנוֹת עַם יִשְׂרָאֵל,
וּמוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לְכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל שֶׁשָּׁב בַּתְּשׁוּבָה. לְזֹאת
עֲלֵיכֶם לְקַחַת אֶת עֲצֻמְכֶם בַּיַּדְכֶם וּלְזַכֵּר, כִּי אֶת הַיּוֹם
הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה יֵשׁ לָנוּ רַק פַּעַם בַּשָּׁנָה, יוֹם — שְׁעַם יִשְׂרָאֵל
נִדְמִים בּוֹ כְּמִלְאָכִים, יוֹם — שְׁעַם יִשְׂרָאֵל מְרַגְּשִׁים טַעַם
עוֹלָם הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה. וְאִם הִיָּה לָכֶם קִצָּת יִשׁוּב הַדַּעַת
לְהַתְּעוֹרֵר מֵהוּ הַיּוֹם הַזֶּה, אֲזִי הֵייתֶם שָׁבִים בַּתְּשׁוּבָה

שְׁלֵמָה בַּיּוֹם הַזֶּה, וּפּוֹעֲלִים אֲצִלוּ יִתְבַּרְךָ כָּל צְרָכְכֶם; כִּי בְּאֵמֶת אֵין חֲסֻדוֹת צָרוֹת וּבַעֲוִיּוֹת, מְרִירוֹת וַיִּסּוּרִים, עֲגָמַת נַפֵּשׁ וּחְלִישׁוֹת הַדַּעַת, עֲנִיּוֹת וְדַחְקוֹת, וְאָדָם מְחַכָּה — מְתִי אוֹכֵל לְמִצָּא אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא! מְתִי אוֹכֵל לְדַבֵּר אֶתוֹ?! וְהִנֵּה "יוֹם הַכַּפּוּרִים" זֶה הַיּוֹם שְׂמוּצָאִים אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּגִלּוּי רַב וְנִפְלֵא מְאֹד. וְכִמוֹ שְׂאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תַּנְחוּמָא וַיִּשְׁלַח ב): "כִּי גָדוֹל יוֹם הַיּוֹי"ה וְנוֹרָא מְאֹד" (יוֹאֵל ב, יא) — זֶהוּ "יוֹם הַכַּפּוּרִים"; בַּיּוֹם הַזֶּה אָדָם יָכוֹל לְהִתְעַלּוֹת בְּתַכְלִית הַמְּדַרְגָּה הָעֲלִיּוֹנָה, אִם רַק יִהְיֶה לוֹ שִׁכּוֹל וְדַעַת אֵיךְ לְנַצֵּלוֹ כְּרֵאוּי, אָזִי יָכוֹל לְזַכּוֹת לְפַעַל אֲצֵל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מֵהַ שְׂרוּצָה. וְאֶפְלוּ שְׂאָדָם מְרַגֵּישׁ אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד רְחוּק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, וּבְכַרְט כְּשִׂיּוֹדֵעַ שְׁחָטָא הַרְבֵּה חֲטָאִים וְעוֹנוֹנוֹת וּפְשָׁעִים, עִם כָּל זֹאת, בְּ"יוֹם הַכַּפּוּרִים" הוּא אָדָם אַחַר לְגַמְרֵי, כְּמוֹ שְׂאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שִׁיר הַשִּׁירִים רַבָּה, פָּרָשָׁה א'): "שְׁחֹרָה אָנִי" (שִׁיר הַשִּׁירִים א, ה) — בְּכָל הַשָּׁנָה, "וְנֹאֵוָה" — בַּיּוֹם הַכַּפּוּרִים; אֵף שִׁכּוֹל הַשָּׁנָה אָדָם שְׁחֹר מְרַב עוֹנוֹנוֹת, כִּי כָּלָנוּ אֵין פְּגִימוֹת יְפוֹת כָּלָל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן לט), וְכָל הַשָּׁנָה אֲנַחְנוּ עוֹשִׂים שְׁטִיּוֹת, שׁוֹכְחִים מֵהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מִתְרַחֲקִים מֵהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אָנוּ נוֹפְלִים בְּחִלְשׁוֹת הַדַּעַת וּבְקִטְנוּנוֹנוֹת, רַבִּים אֶחָד עִם הַשָּׁנִי, מְקַנְאִים בְּזוּלָתוֹ, חוֹשְׁבִים כְּאִלוֹ לְהֵוָה יֵשׁ יוֹתֵר מִמֶּנִּי, רָצִים אַחַר הַכְּבוֹד, אַחַר הַכֶּסֶף, אַחַר הַתְּאוֹנוֹת,

ועל-ידי-זה נשחרים, עם כל זאת ב"יום הפפורים" הנשמה מתעלית עליה אחר עליה, עד שמגיעים אל תכלית המדרגה העליונה — פתח עתיק שבעתיק — רצון שברצונות, שאדם אינו רוצה שום דבר רק את הקדוש-ברוך-הוא בעצמו, שמתגלה אצלו יחידת שבנפש, עד שאינו רוצה כלום רק את האין סוף ברוך הוא בעצמו, וכל-כך משתוקק אליו יתברך, עד שאינו חפץ כבר בשום דבר מבלעדי רצונו יתברך. וזה אצל כל בר ישראל בלי יוצא מן הכלל, כשמגיע "יום הפפורים", הוא מתעורר כל-כך בתשובה אליו יתברך, ונכנסת בו תשוקה עצומה, שכבר אינו רוצה שום דבר רק את הקדוש-ברוך-הוא בעצמו. לזאת, בני ובנותי היקרים! ראו לנצל את היום הקדוש הזה, ולילך לבית-הכנסת, לשבת שם כל היום, ולהתפלל לפניו יתברך, ולבקש ברחמים גדולים, ברחמים מרבים, ברחמים עליונים; כי ב"יום הפפורים" מתגלה הפתח העליון, שלש-עשרה מדות של רחמים. והקדוש-ברוך-הוא אב הרחמן, רוצה רק את הטוב מאתנו, רוצה להשפיע עלינו כל טוב, ולמה אנו סובלים כל-כך הרבה צרות ומרירות, אשר יש בני-אדם שבעצמם חולים, ומרגישים יסורי הגוף, יסורי תפת, עוברים נסיונות קשים ומרים, וסובלים בכריאות הגוף, או התאוות הרעות בוערות בהם, שאינם יכולים לנתק עצמם מתבערת היצר

שְׁבוּעַר בָּהֶם; זֶה בְּנֵאוֹף — שְׂוֹצָא מִדַּעְתּוֹ לְגַמְרֵי מַרְבּ
 תְּאֵוּה רָעָה שְׁנִכְנֹסָה בּוּ; זֶה בּוֹעֶרֶת בּוּ תַּאֲוֹת מְמוֹן,
 שְׁמִשְׁגָּע אַחַר כֶּסֶף, וְרוֹדֵף אַחַר מְמוֹן; זֶה בּוֹעֶרֶת בּוּ
 תַּאֲוֹת הַכְּבוֹד, שְׂרוּצָה רַק כְּבוֹד, וְנִשְׁבָּר לְגַמְרֵי כְּשֵׁאִינוּ
 מְקַבְּלוּ, וְעוֹד כְּהֵנָּה כָּל מִינֵי נִסְיוֹנוֹת שְׂאָדָם מִתְּנִסָּה
 מִעֲצָמוֹ. וַיִּשְׁנֶם בְּנֵי-אָדָם הַסּוֹבְלִים סִבָּל, שְׂאִין לָהֶם
 יְלָדִים בְּרִיאִים, רַחֲמָנָא לְצַלָן, אֲשֶׁר זֶהוּ הַסִּבָּל הַכִּי גְדוֹל,
 וְזֶהוּ הָעֲנִשׁ הַקָּשָׁה בְּיֹתֵר, כְּשִׁרְוָאָה אֶת בְּנָיו הַחֹלִים
 לְיָלָה וַיּוֹם, יוֹם וְלַיְלָה, וְכֵן שְׂאָר מִינֵי עֲנֻשִׁים קָשִׁים
 וּמְרִים, עֲנִיּוֹת וְדַחְקוֹת, שְׂיֵשׁ בְּנֵי-אָדָם הַסּוֹבְלִים חֶרְפַּת
 רָעַב, מְסַבְּבִים בְּחֹבוֹת כְּאֵלוֹ, שְׁבַעֲלֵי הַחֹבוֹת רוֹדְפִים
 אַחֲרֵיהֶם וְכוּ'. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שְׁמוֹת רַבָּה, פְּרָשָׁה
 לֹא, סִימָן י"ד): אִם יִשְׁיִמוּ אֶת כָּל הַיְסוּרִים בְּכַף מֵאֲזַנִּים אַחַת,
 וְאֶת הָעֲנִיּוֹת בְּכַף מֵאֲזַנִּים שְׁנַיָה, הָעֲנִיּוֹת תִּכְרִיעַ אֶת הַכַּף.
 מִדּוּעַ אָדָם סוֹבֵל כָּל-כֶּף הַרְבֵּה יְסוּרִים? רַק מִפְּנֵי שְׂאִינוּ
 רוּצָה לְבַטֵּל עֲצָמוֹ לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא פּוֹנֵה עֲרָף
 מִהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִינוּ מוֹכֵן לְקַבְּלוֹ, אִינוּ מוֹכֵן
 לְהַכְנִים בְּדַעְתּוֹ כִּי רַק הוּא יִתְבַּרֵּךְ מִנְהִיג אֶת עוֹלָמוֹ
 בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית. וְהוּא יִתְבַּרֵּךְ אָב הַרְחֵמֵן רוּצָה לְתַת לוֹ
 כָּל חֶפְצוֹ, אֲבָל מִבְּקֵשׁ מֵאֲתָנוּ דְבָר אֶחָד — שְׁנִפְתַּח פִּינוּ
 וַיִּדְבַּר אֵלָיו וַיִּבְקֵשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ כָּל צְרִכֵינוּ, וְגַם זֶה בָּא
 לָנוּ בְּקִשְׁיִים רַבִּים, הַכֹּל נַעֲשֶׂה, אֲבָל רַק אֶת זֹאת לֹא;
 הֵינּוּ שְׂלֵא גִלְף וַיִּבְקֵשׁ מִהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל פְּרָט

וּפְרָט וְכוּ', וְנִדְמָה לָנוּ בְדַעַתְנוּ הַפְּגוּמָה, כְּאִלוּ הוּא
 יִתְבַּרֵךְ, חֵס וְשְׁלוֹם, אֵינָנוּ קָיָם. אֲשֶׁר לְזֹאת עוֹבְרִים עָלֵינוּ
 מִשְׁבְּרִים וְגָלִים קָשִׁים כָּל-כָּף, שְׁפָל אֶחָד סוּבֵל יִסּוּרֵי
 תַּפְּת. וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוֹצֵה לְהַשְׁפִּיעַ לָנוּ כָּל טוֹב,
 אָבָל אָנוּ הַמוֹנְעִים וְהַמְעַכְבִּים, כִּי אֵינָנוּ רוֹצִים לָשׁוּב
 בְּתִשׁוּבָה. לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! "יוֹם הַכְּפוּרִים"
 הוּא הַיּוֹם שְׂיִכּוּלִים לְהִתְקַרֵּב בּוֹ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, זֶה
 הַיּוֹם שְׂמוֹצְאִים אֶת הַבוֹרָא יִתְבַּרֵךְ שָׂמוּ פֹה אֶתְנוּ בְּזֶה
 הָעוֹלָם בְּהַתְגַּלּוֹת נִפְלְאָה, וְאֶפְלוּ שְׂאָדָם מְלַכְלֵךְ בְּעוֹנוֹת
 כָּל הַשָּׁנָה, אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (שִׁיר הַשִּׁירִים רַבָּה, פָּרָשָׁה
 א'): יִשְׂרָאֵל, אַף-עַל-פִּי שְׂמַתְלַכְלָכִים בְּעוֹנוֹת כָּל יָמוֹת
 הַשָּׁנָה, "יוֹם הַכְּפוּרִים" בָּא וּמְכַפֵּר עֲלֵיהֶם. לְזֹאת, אֵין
 שׁוּם תְּרוּץ לְהִתְרַחֵק מִהַמְּקוֹם בְּרוּךְ הוּא, הִנֵּה הַיּוֹם
 הַגָּדוֹל וְהַנוֹרָא בָּא, שֶׁהוּא "יוֹם הַכְּפוּרִים". בָּאוּ וְנִתְחִיל
 לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ! בְּ"יוֹם הַכְּפוּרִים" מִתְוַדֵּים עֶשֶׂר
 פְּעָמִים, כִּי אָדָם נוֹפֵל בְּעֶשְׂרָה כְּתוּרִין דְּמִסְאָבוּתָא,
 בְּעֶשְׂרָה עֲמָקִים, בְּעֲמָק אַחַר עֲמָק; אָדָם נוֹפֵל כָּל יָמוֹת
 הַשָּׁנָה בְּעֲמָק בּוֹר וְדוּת, שְׁנַחֲשָׁן מִמְּנוּ הָאוֹר לְגַמְרֵי,
 וְאֵינָנוּ זוֹכֵה לְרְאוֹת אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְנִשְׁבֵּר כָּל-
 כָּף. וּבְ"יוֹם הַכְּפוּרִים", אֲז נִתְגַּלָּה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 לְכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל. עַל-כֵּן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (תָּנָא
 דְּבֵי אֱלִיהוּ רַבָּה, פָּרָק א'): "יָמִים יֵצְרוּ וְלֹא אֶחָד בָּהֶם" — זֶה
 "יוֹם הַכְּפוּרִים" לְיִשְׂרָאֵל, לְפִי שְׁהִיְתָה שְׂמַחָה גְדוֹלָה

לפני הקדוש-ברוך-הוא שנתנו באהבה רבה לישראל
 ובשמחה. הקדוש-ברוך-הוא נתן לנו את "יום
 הכפורים" באהבה ובשמחה, כדי שנוזכה לבוא ביום זה
 לבית-הכנסת, ונפתח את פינו ונתודה ודויים: אשמנו,
 בגדנו, גזלנו, דברנו דפי וכו' וכו' עשר פעמים. כי כף
 אומר רבנו ז"ל (ספורי-מעשיות, מעשה י"ג, מיום ו'), שהמלך
 האכזר ירה בבת מלך עשרה מיני חצים, אשר כל חץ
 משוח עם עשרה מיני סמים, עד שהבת מלך נפלה
 חלשות. והצדיק האמת יש לו הכח להוציא את כל
 החצים מהבת מלך, שזה מרמז על נשמות ישראל, שהן
 חלק אלוך ממעל — בת מלך, שאף שהמלך האכזר —
 היצר הרע, הכניס בנו עשרה חצים, שכל חץ וחץ משוח
 עם עשרה מיני ארס ורעל, אשר זה מה שמכניס בנו כל
 השנה — דכאון, יאוש, חלישות הדעת, התקררות
 מהקדוש-ברוך-הוא, התרחקות ממנו יתברך, ונעלם
 ונסתר מאתנו האור. עם כל זאת אומר רבנו ז"ל
 (לקיטת-מוהר"ן, חלק א', סימן ד'): על-ידי שאדם מתודה לפניו
 יתברך, על-ידי-זה מוציא את העוונות שנחלקו בתוך
 עצמותיו, וזוכה שמאיר עליו האור אין סוף. וזהו
 שאומרים חכמינו הקדושים (במדבר רבה, פרשה כ', סימן יג),
 שבלעם הרשע, שהיה הנואף הכי גדול, והכניס נאוף
 בעם ישראל, היה רשע ערום, וידע שאין עומד מפני
 הפרענות אלא תשובה, שכל מי שחוטא ואומר חטאתי,

אין רשות למלאך לגע בו; ואנחנו עדים, כיצד קלפת
 בלעם מסתובבת עתה בעולם, עם כל מיני זהמה של
 נאוף, שקוץ, תעוב, ערם וזהום, רחמנא לצלן, ולא בתנם
 אמר רבנו ז"ל (עין חיי-מוהר"ן, סימן רמד), שיש לו יסורים
 גדולים מאד, שבכל יום ויום בתפלה הוא צריך לחשב
 מבלעם. כי בלעם ידע שאלקיהם של אלו שונא זמה
 (סנהדרין צג.), אזי הכשילם בנאוף. וזאת אנו רואים עכשו,
 שהערב-רב מערבים בעם ישראל גויים וגויות, פרוצים
 ופרוצות, הולכים בבגדי שחץ, שקוץ, תעוב וזהום,
 שמכניסים הרהורים רעים בבני-אדם, ומכשילים אותם
 בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, מחממים אותם
 לעברות, רחמנא לישזבן, שזו קלפת בלעם. ורבנו ז"ל
 לוחם מלחמת הוי"ה, ואומר לנו, שעקר העצה להפטר
 מתאות נאוף, היא רק על-ידי שאדם מחזק עצמו להיות
 בשמחה, ומחפש ומבקש בעצמו נקודות טובות, כי כל
 בר ישראל יש לו נקודות טובות. כמאמר רבנו ז"ל
 (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפב) על הפסוק (תהלים לו, י): "ועוד
 מעט ואין רשע, והתבוננת על מקומו ואיננו"; דוד המלך
 אומר: אם אדם רק יחפש בעצמו עוד מעט טוב, אזי
 כבר איננו רשע, ויתבונן על מקומו ואיננו — הוא כבר
 אדם אחר לגמרי; כי כל יהודי ויהודי יש בו נקודות
 טובות, אך אינו מאמין בעצמו ששׂוה למשהו; כל אחד
 נדמה לו כאלו אין צריכים אותו, ונופל ביאוש ובדכאון,

וּנְכַנְסֵת בּוֹ מְרִירוֹת עַל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהוּא בְכַעַס
 כְּבִיכּוֹל עָלָיו יִתְבַרֵךְ, כְּאִלּוּ עוֹשֶׂה לוֹ רַע, חַס וְשְׁלוֹם,
 וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אָב הַרְחָמָן, וּמְמַשִּׁיךְ
 עָלָיו רַק רַחֲמִים וַחֲסָדִים גְּמוּרִים, אֵךְ הָאָדָם מִפְּנֵי חֲטָאֵיו
 וְעוֹנוֹתָיו הַמְרַבִּים, דּוֹחָה אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מֵעֲצָמוֹ.
 לְזֹאת עֵקֶר הַהֲצֵלָה לְהַנְצִיל מִכָּל הָרַע, זֶה רַק עַל-יַדֵי
 שְׂמֻחָה, כְּמֵאֵמֶר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קס"ט):
 כְּשֶׁאָדָם שְׂמֵחַ — הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוֹ שׁוֹמְרוֹ
 שְׂלֵא יִפֹּל בְּפָגַם הַבְּרִית; כִּי הַחֲטָא הַזֶּה בָּא רַק עַל-יַדֵי
 הַקְלָפָה שֶׁנִּקְרָאת עַל שֵׁם הַיְלָלָה — לִילִית, שְׂמֻכְנִיסָה
 בְּאָדָם עֲצָבוֹת וְדַכְאוֹן, וְנִמְשָׁךְ אַחֵר תְּאֻוֹת גְּאוּף, אֲבָל
 בְּרִגְעַ שְׂאָדָם שֶׁשׁ וְשְׂמֵחַ בָּאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וּמְסַתְּפֵל
 עַל שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבַרֵךְ, אוֹתוֹ כְּבָר אֵין יְכוּלִים לְהַכְשִׁיל
 בְּפָגַם הַבְּרִית, אֵין זֶה מְעַנֵּין אוֹתוֹ. אֲבָל כְּשֶׁאָדָם נִשְׁבֵּר
 וְנוֹפֵל בַּחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת וְנִדְמָה לוֹ כְּאִלּוּ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא בְכַעַס עָלָיו, אִז תּוֹפְסֵת אוֹתוֹ הַקְלָפָה הַזֹּאת, וּמְכַשֶּׁלֶת
 אוֹתוֹ בְּפָגַם הַבְּרִית. אֵךְ אִם אָדָם מִתְוֹדֶה אֵלָיו יִתְבַרֵךְ,
 וְאוֹמֵר: "חֲטָאתִי, עֲוִיתִי, פָּשַׁעְתִּי, וְהָרַע בְּעֵינֶיךָ עֲשִׂיתִי",
 אִזִּי אֵין שׁוּם מְלֶאךָךְ מִזִּיק יְכוּל לְהַזִּיקוֹ. וּבִלְעָם הָרָשָׁע
 יוֹדֵעַ אֶת זֹאת, לְכֵן שׁוֹבֵר כָּל-כָּךְ אֶת הָאָדָם וְאֵינוֹ נוֹתֵן
 לוֹ לְהִתְוֹדוֹת. עַל-כֵּן נִתְּנָנוּ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹם אֶחָד
 בַּשָּׁנָה, שְׁבוּ אָנוּ מִתְוֹדִים עֲשׂוֹר פְּעָמִים, כְּדִי לְהוֹצִיא
 מֵאִתָּנוּ אֶת הָעֲשָׂרָה חֲצִים שִׁיָּרָה בָּנוּ הַמְלָךְ הָאֲכֹזֵר,

ונפלנו חלשות. לזאת, בני ובנותי היקרים! ראו להתחזק
מאד ב"יום הפורים", ותלכו לבית-הכנסת, ותתודו
עשר פעמים להקדוש-ברוך-הוא, ותבקשו ממנו יתברך
כל אשר אתם צריכים, ואז תהיו בטוחים, שלא תזוזו
משם, עד שימחל לכם הקדוש-ברוך-הוא. אבל עליכם
להיות חזקים בדבר זה, כי בעוונותינו הרבים, הערב-רב
ממלאים את כל הארץ עם זמה, נאוף, שזה מכניס
אחר-כך באדם גם כפירות ואפיקורסות, כי זה תלוי בזה,
כמו שכתוב (במדבר טו, לט): "ולא תתורו אחרי לבבכם
ואחרי עיניכם"; דורשים על זה חכמינו הקדושים (ברכות
יב:): אחרי לבבכם — זו מינות, ואחרי עיניכם — זה
הרהור עברה; כשאדם נמשך אחר נאוף, אזי מתגברת
עליו כפירות ואפיקורסות. לזאת, בני ובנותי היקרים!
ב"יום הפורים" הבא עלינו לטובה, עלינו למחל אחד
לשני, ולבקש ממנו יתברך שימחל לנו, על אשר חטאנו
לפניו יתברך, והוא בודאי ימחל לנו, כי עקר יום
הפורים הוא יום תשובה, שאדם שב בתשובה, ומקבל
על עצמו שלא יעזב מהיום את הקדוש-ברוך-הוא, ולא
יעשה יותר שטיות, אלא יברח יותר אליו יתברך,
ועל-ידי-זה יהיה הכי מאשר; אשרי האדם המנצל את
"יום הפורים", ובא לבית-הכנסת, ומתודה ודויים, וכן
מבקש מהקדוש-ברוך-הוא כל אשר צריך, ובודאי יקבל
את זאת!

ב.

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! עֲלֵיכֶם לְדַעַת, שְׂיֵשׁ עֲבֵרוֹת 'בֵּין אָדָם לְמָקוֹם' וַיִּשְׁנֶן עֲבֵרוֹת 'בֵּין אָדָם לְחֵבְרוֹ', וּבְנֵי-אָדָם טוֹעִים, הֵם חוֹשְׁבִים שְׂאֵלוֹ הֵם שְׁנֵי דְבָרִים נִפְרָדִים, וְנִדְמָה לָהֶם שְׂיִכּוּלִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי עוֹל לְבְנֵי-אָדָם, לְהַשְׁפִּילָם, לְשַׁבְּרָם, לְגַנֹּב וּלְגַזֹּל אוֹתָם, וְאֵל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הֵם בָּאִים, וְשׁוֹמְרִים שַׁבֶּת, מִנִּיחִים תְּפִלִּין, מִתְּפִלָּיִם וְכוּ', אֲךָ אֵין זֶה יִתְכַן כָּךְ, אֶלָּא מְצוּוֹת שְׂבִין אָדָם לְחֵבְרוֹ' וּמְצוּוֹת שְׂבִין אָדָם לְמָקוֹם' תְּלוּיּוֹת זֹו בְּזוֹ, וְאֵין הַפֶּרֶשׁ בֵּינֵיהֶן, כְּפִי שְׂאָדָם מִתְנַהֵג עִם חֵבְרוֹ, עִם זַוְלָתוֹ, כְּךָ יִתְגַּלֶּה אֵלָיו הָאוֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, זֶהוּ אוֹתוֹ הַרְבּוֹנוֹ-שֶׁל-עוֹלָם, שְׁנַתֵּן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה, וְצוּה אוֹתָנוּ לְשֹׁמֵר שַׁבֶּת, לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין, לְלַבֵּשׁ צִיצִית, לְקַבֵּעַ מְזוּזָה עַל פֶּתַח דְּלִתָּנוּ, אוֹתוֹ הַרְבּוֹנוֹ-שֶׁל-עוֹלָם צָוָנוּ לֹא לְהַשְׁפִּיל בְּנֵי-אָדָם, לֹא לְשַׁבְּרָם לֹא לְגַזְלָם, וְלֹא לַעֲשׂוֹת לָהֶם שׁוּם עוֹל, כִּי הָא בְּהָא תִּלְיָא, וְזֶהוּ הֵינּוּ הָךְ. וְזֶהוּ שְׂאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יוֹמָא פּה): עֲבֵרוֹת שְׂבִין אָדָם לְמָקוֹם' — "יוֹם הַכּפּוּרִים" מְכַפֵּר; אִם אָדָם חָטָא לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ, "יוֹם הַכּפּוּרִים" יְכַפֵּר עַל כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה — אִם מִתּוֹדָה וְאוֹמֵר: "חָטָאתִי, עָוִיתִי, פָּשַׁעְתִּי, וְהִרַע בְּעֵינַיִךְ עֲשִׂיתִי", הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו; אֲבָל עֲבֵרוֹת שְׂבִין אָדָם לְחֵבְרוֹ' — אֵין "יוֹם הַכּפּוּרִים"

מכפר, עד שירצה את חברו. לזאת, בני ובנותי היקרים, עליכם לדעת, שהיסוד בתשובה הוא לפייס את זולתנו. כשאדם יודע שפגם בכבוד אביו ואמו, שזו המצוה החמורה ביותר (פסיקתא רבתי כג), והקדוש-ברוך-הוא מקפיד על כך יותר מעל כבודו, עליו לילך ולפייס אותם; אם אדם יודע שגנב וגזל, ועשה עול לזולתו, ילך וישלם את הגנבה והגזלה, ילך ויפייס את האדם שהשפיל והעליב ברבים. וזה היסוד בתשובה, קדם צריך אדם להיות טוב לבריות, להשתדל מאד לעשות רק טובות לזולת, לשמר עצמו לא להרע ולהציק לאחרים, ואחר-כך יהא טוב לשמים, ויקים את המצוות שצונו הבורא יתברך שמו: שבת, תפלין, ציצית, מזוזה, פשרות, טהרת המשפחה; וזה הינו הן, אסור להפריד ביניהם. לזאת, בני ובנותי היקרים! עתה ב"יום הפורים", ראו לפייס אחד את השני, ותשתדלו מאד שיהיה ביניכם שלום ואהבה והבנה הדדית, כי לא מצא הקדוש-ברוך-הוא כלי המחזיק ברכה לישראל אלא השלום (עקצין פרק ג'); כל אחד ואחד מאתנו סובל כל-כך הרבה צרות, כל-כך הרבה יסורים, ואיננו יודע מדוע?! יש לו טענות כלפי שמיא, והקדוש-ברוך-הוא אומר לו: "אם רצונך שאתגלה אליך, אם רצונך שאיטיב עמך, אני רוצה לראות כיצד אתה מכבד את הזולת". אם נמסר נפשנו בעבור הזולת, לא לגנב ולגזל, ולא להשפיל ולבזות

בְּנֵי־אָדָם, הַקְדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יִשְׁפִיעַ עָלֵינוּ שְׁפַע בְּרָכָה וְהַצְלָחָה. אַךְ אִם, חֵס וְשָׁלוֹם, נִזְיֵק לְבְנֵי־אָדָם וְנִרְעַ לָהֶם, נִקְבַּל בַּחֲזָרָה כָּפֹל כְּפֹלִים. רוּאִים בְּנֵי־אָדָם מְזַלְזָלִים בְּזוּלַת לֹלֵא רַחֲמָנוֹת, לֹלֵא שְׁמַץ שֶׁל בּוֹשָׁה, לְאִיזָה מִשְׁרָד שְׁנִכְנָסִים, לְאִיזָה מִפְעֵל וְכוּ' שְׁבָאִים, מִי שְׁנִמְצָא בְּדַרְגַּ גְבוּהַ יוֹתֵר, כָּכֵר מִתְבוֹנֵן עַל אֵלוֹ שְׁמִתְחַתִּיו בְּבוֹז וּבְהַשְׁפָּלָה, וּמְדַבֵּר אֲלֵיהֶם בְּלַעַג וּבִיְהִרָה וְכוּ', מְזַלְזָל בְּבְנֵי־אָדָם, וְאוֹמֵר: "תִּמְתִּינוּ בַּחוּץ עַד שְׁאֲתַפְּנֶה, אֵינִן לִי פְנָאֵי בְּשִׁבְלֵכֶם" וְכוּ', וְאֵינוֹ שָׁם לֵב, שְׁלֵא לְעוֹלָם חֶסֶן, לֹא תָמִיד יֵשֵׁב עַל כֶּסֶאוֹ; תִּשְׁפִּיל וּתְבַזֶּה בְּנֵי־אָדָם, וּלְפַתַע פִּתְאֵם יִתְהַפֵּךְ הַגִּלְגַּל וְתִהְיֶה לְמַטָּה, יִפְטְרוּ אוֹתָךְ מִמִּשְׁרַתְךָ, אוֹ שְׁבִפְתַע תִּמְצָא עֲצָמָךְ בְּבֵית־חוֹלִים, וְתִהְיֶה עֲסוּק עִם עֲצָמָךְ וְחֻלְיָךְ. לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! אֵינִן כְּדָאֵי לְהַעֲלִיב, לְהַשְׁפִּיל וְלִשְׁבֹּר בְּנֵי־אָדָם, אֲלֵא צְרִיכִים לְפִיִּס אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וּלְקַבֵּל אֶת כָּלֵם בְּסִבֵּר פְּנִים יְפוֹת, וְעַתָּה קִדְּם "יוֹם הַפְּפוּרִים" עָלֵינוּ לְבַקֵּשׁ סְלִיחָה זֶה מִזָּה עַל כָּל הָעוֹלוֹת שְׁעָשִׂינוּ, וְעַל כָּל הַצָּעֵר שֶׁהִסְבִּנוּ לְזוּלַתְנוּ. וְאִם יִרְאֶה הַקְדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא שְׁאֵנוּ רְצִינִיִּים בַּחֲזָרָה בְּתִשׁוּבָה, וְאֵנוּ מְבַקְּשִׁים סְלִיחָה מִהוֹרֵינוּ הַיְקָרִים, מִהַחֵם וְהַחֲמוֹת, מִהָאִשָּׁה, מִהַבַּעַל וְכוּ', אֲזִי יִנְכַח, שְׁתִּשׁוּבְתֵנוּ אֲמִתִּית, וְאֵנוּ רוֹצִים בְּאֻמַּת אֶת הַשָּׁלוֹם וְהָאֵהָבָה, וְיָבוֹא וְיִתְגַּלֶּה אֵלֵינוּ, וְיִשְׁפִיעֵנוּ כָּל טוֹב. כִּי זֶה תְּלוּי בְּזָה; כְּפִי שְׁאָדָם מְחַפֵּשׂ אֶת הַשָּׁלוֹם בֵּין אָדָם

לְחַבְרוּ, כֵּן יֵשׁ לּוֹ אֶת הַשְּׁלוֹם בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, יִשְׁתַּבַּח
 שְׁמוֹ לְעַד וּלְנֵצַח נְצָחִים, וּכְמֵאֲמָרָם ו'ל (אבות דרבי נתן, פֶּרֶק
 כח): כָּל הַמְּשִׁים שְׁלוֹם בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ מַעֲלָה עָלָיו הַכְּתוּב,
 כָּאֵלוֹ מְשִׁים שְׁלוֹם בְּיִשְׂרָאֵל עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד; כִּי כָּל
 אֶחָד מִלֶּךְ בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ; הִנֵּה כָּל הַשָּׁנָה הָאֲשֶׁה רָבָה עִם
 בַּעֲלָה אוֹ הַבַּעַל רַב עִם אֲשֶׁתּוֹ, וּשְׁנִיָּהֶם רָבִים עִם
 הַהוֹרִים, הַבַּעַל — עִם הוֹרֵי אֲשֶׁתּוֹ, מִשְׁפִּילִם, מְבַזִּים,
 מְזוֹלְזָלִים וְכוּ', וְהָאֲשֶׁה — עִם הוֹרֵי בַּעֲלָה, מְגַנָּה וּמְקַלְלָת
 אוֹתָם, חֵס וְשְׁלוֹם, וְהִנֵּה בָּא "יוֹם הַפְּפוּרִים" וְהַבַּעַל
 בּוֹכָה לְפָנֵי קוֹנוֹ, הָאֲשֶׁה בּוֹכָה לְפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ: "רְבוּנוֹ שֶׁל
 עוֹלָם, סֶלַח לִי, חָטְאתִי, עֲוִיתִי, פָּשַׁעְתִּי. אֲבָל הַקְּדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא אוֹמֵר: לָכוּ תִפְּיֶסוּ אֶת מִי שֶׁהֶעֱלַבְתֶּם, לְמִי
 שֶׁהִשְׁפַּלְתֶּם וְצַעַרְתֶּם, אֲזִי אֲמַחֵל לָכֶם. כִּי אֲנִי רוֹצֵה
 לְרֹאוֹת דְּגָמָא חַיָּה. לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! אִם אַתֶּם
 יוֹדְעִים שֶׁכָּל הַשָּׁנָה רַבְתֶּם בְּבֵית, רְאוּ לְהַשְׁלִים בֵּינֵיכֶם,
 וּלְבַקֵּשׁ סְלִיחָה זֶה מִזֶּה עֲתָה קִדְּם "יוֹם הַפְּפוּרִים", וְאִם
 הֶעֱלַבְתֶּם אֶת הַהוֹרִים, לָכוּ עֲתָה לְבַקֵּשׁ סְלִיחָתְכֶם, וְאִז
 תִּהְיוּ בְּטוֹחִים, שֶׁבְּ"יוֹם הַפְּפוּרִים" הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 יִמַּחֵל לָכֶם עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵיכֶם. כִּי עַקֵּר הַתְּשׁוּבָה תְּלוּי רַק
 כְּפִי שְׂאֵדָם מִתְּנַהֵג 'בֵּין אָדָם לְחַבְרוּ'. אִף שְׂאֵנוּ רוֹאִים
 שֵׁשׁ בְּנֵי-אָדָם רָעִים, שֶׁטְּבָעָם רַק רַע כָּל הַיּוֹם, מְצִיקִים
 וּמְצַעְרִים אֶת הַבְּרִיּוֹת, אִךְ עָלִינוּ לְהִזְהַר לֹא לַעֲשׂוֹת
 כְּמַעֲשֵׂיהֶם, וְלֹא לִילֵךְ בְּדַרְכָּם וְלֹא לְהִיּוֹת כְּמוֹהֶם, אֲלֵא

לקבלם בסֶבֶר פָּנִים יְפוֹת, כִּי סוּף כָּל סוּף נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
 הֵן חֵלֶק אֱלוֹךְ מִמַּעַל, וְעֲלִינוּ לְחִיָּף לְכָל יְהוּדֵי, לְקַרְבוֹ,
 לְאַהֲבוֹ, כִּי הוּא בְּנוֹ שֶׁל מֶלֶךְ מְלִכֵי הַמְּלָכִים הַקְּדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא, יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ לְעַד וּלְנֵצַח נְצָחִים, וְעוֹד מְעַט
 אָנוּ יוֹצְאִים מִזֶּה הָעוֹלָם, וְנִפְגָּשׁ לְמַעַלָּה בְּעוֹלָם הָעֲלִיוֹן,
 וְנִתְבַּיֵּשׁ מְאֹד אֵיךְ בְּלִינוּ אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר בְּזֶה הָעוֹלָם,
 וְרַבְּנוּ וְקַלְלָנוּ וְהִשְׁפַּלְנוּ זֶה אֶת זֶה, אוֹי לְאוֹתָהּ בּוֹשָׁה!
 אוֹי לְאוֹתָהּ כְּלִימָה! עַל-כֵּן הָבָה נָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה
 לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הָבָה נִתְקַן מִעֲשִׂינוּ, הָבָה נִתְחִיל
 לְשׁוֹמֵר שַׁבָּת, וְנִהְיֶה בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה כָּל הַשַּׁבָּת-קֹדֶשׁ,
 שְׁעַל-יְדֵי-זֶה יִשְׁפַּע עָלֵינוּ שְׁפַע לְכָל יָמוֹת הַשָּׁבוּעַ. כִּי כָּף
 כְּתוּב בַּזֶּהָר, שְׁכָל הַבְּרָכוֹת וְהַשְּׁפָעוֹת בְּאוֹת לְאָדָם
 בְּשֵׁשֶׁת יָמֵי הַחַל רַק בְּזִכּוֹת שַׁבָּת. וְכָכָל שְׂאָדָם שְׂמַח יוֹתֵר
 בְּשַׁבָּת, כֵּן נִשְׁפָּע עָלָיו יוֹתֵר שְׁפַע כָּל הַשָּׁבוּעַ. עַד
 שְׂאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (ירושלמי בְּרָכוֹת, פֶּרֶק ב', סִימָן ח'):
 "בְּרַכְתָּ ה' הִיא תַעֲשִׂיר" — זֹו בְּרַכְתָּ שַׁבָּת. וְכֵן נִגְיַח
 תְּפִלִּין בְּכָל יוֹם וְנִזְכָּה לְחַיִּים, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (מְנַחוֹת מ.ד.):
 כָּל הַמְּנִיחַ תְּפִלִּין — זֹוֹכֵה לְחַיִּים; נִקְבַּע מְזוּזָה כְּשֶׁרָה
 עַל פֶּתַח בֵּיתָנוּ, כְּמוֹבֵא בַּזֶּהָר (ח"ג ש:): 'מְזוּזוֹת' אוֹתִיּוֹת
 — זֹו מוֹת, בְּבֵית שִׁישְׁנָה מְזוּזָה כְּשֶׁרָה, מִשָּׁם נֶעְדָּר
 הַמוֹת, וַיִּשָּׁנָם רַק חַיִּים. נִשְׁמֹר מְאֹד עַל כְּשִׁרוֹת
 הַמֵּאֲכָלִים, וּבְכַרְט בָּשָׂר, נִקְפִיד שְׂיִהְיֶה עַל זֶה הַכֶּשֶׁר
 מִהֲדָר, וְלֹא לְאָכַל נִבְלוֹת וּטְרָפוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה

לבריאנות, כי כל המחלות הבאות לאדם הן רק מחמת
 שאוכל נבלות וטרפות, בשר הגמלים והחמורים,
 השפנים והחזיר, רחמנא לישזבן, מה שהערב-רב
 ממלאים את כל הארץ עם בשר פגולים, כדי להכשיל
 את עם ישראל באכילת נבלות וטרפות. הבה נקבל על
 עצמנו, בני ובנותי היקרים, ב"יום הפפורים" הזה לא
 לשוב להבלינו ולאולתנו, ונקבל על עצמנו על מלכות
 שמים. אבל אם אנו רוצים שהקדוש-ברוך-הוא יקבלנו
 בתשובה, עלינו לבקש תחלה סליחה מבני-אדם, שאנו
 יודעים שצערנו אותם. ובפרט בני-אדם שעשו לנו
 טובות כל ימי חיינו; ישנם צדיקים קדושים שעושים רק
 טובות לבני-אדם, מוסרים נפשם לכל בר ישראל, עושים
 רק טוב, וכל עסקם הוא רק שלום-בית, לעשות שלום
 בין איש לאשתו, ולבסוף מה אפה משלם לו בחזרה?
 עלבונות, בושות, שפיכות דמים, אפה מדבר עליו כל
 דבר רע. ועפה אפה רוצה לשוב בתשובה לפניו יתברך,
 אומר הקדוש-ברוך-הוא: קדם תבקש סליחה מהצדיק
 שצערת אותו, קדם תעשה שלום-בית עם אשתך והאשה
 עם בעלה, ואחר-כך תבוא לבקש סליחה ממני. כי
 הקדוש-ברוך-הוא רוצה עד מאד שעם ישראל ישובו
 בתשובה. וכך אומרים חכמינו הקדושים (תנא דבי אליהו
 זוטא, פרק כב) על הפסוק (ישעיה א, יח): "לכו נא ונוכחה
 לאמר הוי"ה, אם יהיו חטאיכם כשנים כשגלגל בנינו, אם

יֵאָדִימוּ כַּתּוּלַע כַּצְמֹר יְהִיוּ; כַּנְגֵד מִי אָמַר יִשְׁעִיָּה מְקָרָא
 זֶה? כַּנְגֵד בַּעַל תְּשׁוּבָה, שְׂיָדִיו שֶׁל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 פְּרוּשׁוֹת לְקַבֵּל שָׁבִים, וְאוֹמֵר: מָתִי יַעֲשׂוּ תְּשׁוּבָה,
 וְאַקְבִּלֶם בְּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנַי, שְׁנֹאֲמַר: וַיְדִי תַחַת
 כַּנְפֵיהֶם; מְלַמֵּד שֶׁהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹשֵׁב עַל כֶּסֶף
 כְּבוֹדוֹ, וַיְדִיו פְּרוּשׁוֹת תַּחַת כַּנְפֵי הַחַיּוֹת, וְאוֹמֵר: מָתִי
 יַעֲשׂוּ יִשְׂרָאֵל תְּשׁוּבָה; כִּי הַמְקוֹם בְּרוּךְ-הוּא מְשֻׁתָּקֵק
 מְאֹד שְׁעַם יִשְׂרָאֵל יַחְזְרוּ בְּתְשׁוּבָה. וְאִם כְּלָנוּ נָשׁוּב אֵלָיו,
 הוּא יִתְבַּרֵךְ יִתְגַּלֶּה אֵלֵינוּ, וְזוֹ תִהְיֶה הַגְּאֻלָּה. כִּי עַקֵּר
 הַגְּאֻלָּה — שְׂיִהְיֶה גְלוּי שְׂכִינָה, שְׁפָל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַתָּנוּ
 יִזְכֶּה לְרֵאוֹת אֶת הַשְּׂכִינָה בְּמוֹ עֵינָיו, יִרְגִישׁ אֵיךְ שְׁפָל
 הָעוֹלָם כֵּלּוֹ זֶה אֱלֻקוֹת, וְדוֹמֵם, צוֹמַח, חַי, מְדַבֵּר, זֶה
 לְבוּשׁ לְגִבֵי הָאֵיִן סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתִתְגַּלֶּה אֲמַתַּת
 מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּגְלוּי רַב כְּזֶה, שְׁפָל אֶחָד יִפְתַּח פִּי
 וַיְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ. אָבֵל זֶה תְּלוּי כְּפִי שְׁאָדָם מְבַקֵּשׁ
 סְלִיחָה מֵהַזּוּלָת. לְזֹאת אוֹמְרִים חַכְמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים (בְּבֹא
 בְּתָרֵא י), שְׁלִפְנֵי הַתְּפִלָּה, צְרִיכִים לְתַת צְדָקָה, וּמַהִי צְדָקָה?
 שְׁאֲכַפֵּת לִי מֵהַזּוּלָת, שְׁאֲנִי רוֹצֶה לְעֹזֵר לְזוּלָת, כִּי לְפָנַי
 שְׁאֲנוּ מְבַקְשִׁים אֶת הַבּוֹרָא יִתְבַּרֵךְ שְׁמוֹ, הוּא יִתְבַּרֵךְ
 מְבַקֵּשׁ מֵאַתָּנוּ כְּבִיכּוֹל: "אֲנִי רוֹצֶה לְרֵאוֹת אֵיךְ אַתֶּם חַיִּים
 בְּיַחַד עִם הַזּוּלָת, אִם אַתֶּם מְשֻׁלְּמִים בֵּינֵיכֶם, אִם יֵשׁ
 שְׁלוֹם וְאַהֲבָה בֵּין עַם יִשְׂרָאֵל". לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי
 הַיְקָרִים! עֲתָה קִדְּם "יוֹם הַפְּפוּרִים", תְּבַקְשׁוּ סְלִיחָה זֶה

יום הכפורים

ריג

מִזֶּה, תִּשְׁלִימוּ בֵּינֵיכֶם, תַּעֲשׂוּ שְׁלוֹם-בַּיִת, תִּהְיוּ וַתִּרְנִים
בַּתּוֹךְ בֵּיתְכֶם, הַבַּעַל יִשְׁלִים עִם אִשְׁתּוֹ, וְהָאִשָּׁה עִם
בַּעְלָהּ, וְתִהְיֶה וַתִּרְנֶינָה, וְאֵל תִּחְרִיבוּ בֵּיתְכֶם בְּשׂוֹם פָּנִים
וְאָפֶן, כִּי הַמִּזְבֵּחַ מוֹרִיד דְּמָעוֹת עַל אֱלוֹ שְׂמֵתִגְרָשִׁים (גטין
ז.י), וּבְזֶה מִגְרָשִׁים אֶת שֵׁם הַיְיָ"ה, כִּי אִישׁ וְאִשָּׁה זָכוּ —
שְׂכִינָה בֵּינֵיהֶם (סוֹטָה יז.), אֲצֵל הָאִישׁ יֵשׁ י' וְאֲצֵל הָאִשָּׁה
יֵשׁ ה', וּבְיַחַד זֶהוּ שְׂמוֹ יתְבָרַךְ, וְאִם מִתְגַּרְשִׁים, מִפְּרִידִים
בֵּין הֵי' לַה', וְגוֹרְמִים פְּרוּד בְּכָל הָעוֹלָמוֹת. וְכֵן אִם
מְזֻלְזָלִים בְּכַבּוּד הַהוֹרִים, עוֹשִׂים פְּרוּד בְּכָל הַבְּרִיאָה. מֵה
שָׂאִין בֶּן כְּשִׁישׁ אֶהְבָּה וְאַחֲדוֹת, שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, אֲזִי
מוֹרִידִים אֶת הַשְּׂכִינָה בְּעוֹלָם, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא
אֲתָנוּ, וְכַשְּׁשָׁבִים בְּתִשְׁבָּה, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְקַבֵּל
אוֹתָנוּ; אֲשֶׁרִי הָאָדָם הַמְּחַדֵּיר דְּבוּרִים אֵלָיו בַּתּוֹךְ לְבוֹ,
וּמְקַיְמָם בְּפִשְׁטוֹת גְּמוּרָה!

ג.

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְיָקָרִים! עֲלֵיכֶם לְזָכֹר, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא אָב הַרְחָמָן, וְנָתַן לָנוּ יוֹם אֶחָד בַּשָּׁנָה — יוֹם
הַכְּפוּרִים, אֲשֶׁר בְּזֶה הַיּוֹם מוֹחֵל עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ. כִּפָּה
מְאֻשְׁרִים עִם יִשְׂרָאֵל, שֶׁנָּתַן לָהֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹם
אֶחָד בַּשָּׁנָה, שֶׁיְּכֻלִּים בּוֹ לַפְּעַל אֲצֵלוֹ יתְבָרַךְ כָּל אֲשֶׁר
רוֹצִים. לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְיָקָרִים! אֵל תִּפְסִידוּ וְאֵל

תפספסו את היום הקדוש והנורא הזה — "יום הכפורים", ראו לצום ביום הקדוש. ואומרים חכמינו הקדושים (פרקי דרבי אליעזר, פרק מה): "ישׁראל ב"יום הכפורים" הן הולכים יחפים ולובשים לבנים, אזי מלבין כל עוונותיהם; ועוד אומרים (ויקרא רבה, פרשה כ'): בימות החמה ישׁ שס"ה ימים (שלש-מאות ששים וחמשה ימים), השׁטן גימטריה שס"ד, שׁכל ימות השנה השׁטן מקטרג, וב"יום הכפורים" איננו מקטרג; יום אחד בשנה אין לו רשות לקטרג על שום בר ישראל. לזאת, בני ובנותי היקרים! ראו לשׁמח מאד שנבראתם מזרע ישראל, ואתם מאמינים בו יתברך, כי באמונה בעצמה שאדם מאמין בקונו, הוא יתברך סולח לו. כי כן אומר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות אמונה, סימן לג): על-ידי אמונה יסלח לך הקדוש-ברוך-הוא. לזאת, בני ובנותי היקרים! צריכים להתחזק באמונה פשוטה בו יתברך, שנתננו יום אחד בשנה — "יום הכפורים", שׁמכפר על כל עוונותינו. וכך אומרים חכמינו הקדושים (בראשית רבה, פרשה צח): עשו הרשע מתלכלך בעוונות כל ימות השנה, ואין לו בפה לכפר, ויעקב מתלכלך כל ימות השנה ובא "יום הכפורים" — ישׁ לו בפה לכפר. והמציאות מוכיחה, שגוי כל השנה מתלכלך בזהמה, ובא ראש השנה שלו ומשתכר ועושה לכלוך יותר מכל השנה, לא-כן בר ישראל, אפלו שעשה כל השנה זהמות, אבל

בא "יום הפורים", נכנס לבית-הכנסת, ובוכה לפניו יתברך ומתחרט על מעשיו הרעים, והקדוש-ברוך-הוא מוחל לו. לזאת, בני ובנותי היקרים! עלינו לשמח מאד שנבראנו מזרע ישראל, ולא עשנו גוי, ואנחנו זוכים שהקדוש-ברוך-הוא נתן לנו "יום הפורים", יום קדוש ונורא מאד, שאמרו חכמינו הקדושים (פרקי דרבי אליעזר, פרק מח): אלוילא "יום הפורים", לא היה העולם עומד; שיום הפורים מכפר בעולם הזה ובעולם הבא, ואפלו כל הצומות עוברים, "יום הפורים" אינו עובר; כל-כף חשוב אצלו יתברך יום קדוש זה, שעם ישראל חוזרים בו בתשובה, שאפלו הסמ"ך-מ"ם הרשע שבא לקטרג על נשמות ישראל, ולא נמצא בהם חטא ב"יום הפורים", אומר: רבונו של עולם, יש לך עם אחד בעולם כמלאכי השרת, מה הם ללא פשע, פן עם ישראל. לזאת הפנסו ביום זה לבית-הכנסת, ותבקשו מאתו יתברך שימחל לכם, ובזכות זה תראו שיהיה לכם טוב בחיים, כי כשאדם זוכה וחוזר בתשובה, ומתחרט על כל העוונות, נעשה כלי לקבל בו גלוי שכנית עזו יתברך, ונפתח מחו להשיג רוחניות אלקות, והכל משתנה אצלו. הנה אנו עומדים לפני היום הקדוש והנורא — "יום הפורים", אל נא נפסיד יום קדוש זה, יום אחד בשנה תפנסו לבית-הכנסת כלכם ביחד, תבקשו מהקדוש-ברוך-הוא סליחה, והוא יתן לכם שנה

טובה ומתקה; פי בראש השנה, אז כותבים את התקציב
 לכל השנה מה "קרה עם האדם, וב"יום הפורים"
 נחתם גזר הדין, לזאת, אם אדם חוזר בתשובה עתה, אזי
 אפלו, חס ושלום, לא זכה שיכתבו לו תקציב טוב, או
 לא זכה שיכתבו לו חיים טובים, עדין לא חתמו על
 השטר, רק ביום הפורים הקדוש-ברוך-הוא חותם.
 לזאת, בני ובנותי היקרים! באו ונחזר בתשובה עתה
 ב"יום הפורים", ונתחרט על מעשינו הרעים, והקדוש-
 ברוך-הוא יחתם לנו חתימה טובה. ואם נתודה לפניו
 ונקבל על עצמנו לא לשוב להבלינו, אלא מעתה לעזר
 לזולת, וכל מחשבתנו תהיה רק איך יכולים לעשות
 טובות לישראל?! איך יכולים לכבד את ההורים?!
 כיצד יכולים לכבד את הורי הפעל והאשה?! כיצד
 יכולים לעשות שלום-בית וכו'?! אזי יחתם לנו הקדוש-
 ברוך-הוא חתימה טובה, ותהיה לנו שנה טובה ומתקה,
 ונזכה שיתגלה אלינו הקדוש-ברוך-הוא בהארה נוראה
 ונפלאה מאד, ונהנה מזיו השכינה.

תם ונשלם, שבח לאל בורא עולם!

כדי להשלים את הגליון

נעתיק מהספר הקדוש לקויטי-עצות, אות יום כפור

א.

יום כפור הוא כָּל־לַיּוֹת כָּל הַיָּמִים, וְהוּא מְחִיָּה כָּל הַיָּמִים, וְהוּא מְכַנֵּיעַ הַלֵּב לְדַבֵּק כָּל הַרְצוֹנוֹת לְהֵשֵׁם יִתְבַּרְךָ לְבַד; וְעַל־יְדֵי־זֶה נִתְבַטְּלִים כָּל מִיָּנִי מִחֻלּוֹקוֹת בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת וְנַעֲשֶׂה שְׁלוֹם, וְעַל־יְדֵי־זֶה נִמְשָׁךְ שִׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה (לקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קעט).

ב.

יום כפור הוא גָּמַר תְּקוּנַת הַחֻטִּים דְקַדְשָׁה, שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּקוּנַת הַבְּרִית (לקויטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ה').

ג.

כְּפִי הַסֵּלֶח־נָא שְׁפוּעֵלִים בְּ"יוֹם הַכְּפוּרִים", כֵּן זֹכֵרִין לְקַדְשַׁת חֲנֻכָּה, שֶׁהוּא בְּחִינַת חֲנֻכַּת הַבֵּית־הַמִּקְדָּשׁ (לקויטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ז').

ד.

מֵה שְׁקוּרִין מְחַרַת יוֹם כְּפוּר שֵׁם ה', כִּי אִזּוֹ אַחַר "יוֹם הַכְּפוּרִים" הוּא עֶקֶר הַגְּדֵלַת שְׁמוֹ יִתְבַּרְךָ, עַל־יְדֵי שְׁבִיּוֹם כְּפוּר נִתְרַצָּה הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ לְיִשְׂרָאֵל וְסוּלַח לָהֶם עֲוֹנוֹתֵיהֶם, וְעַל־יְדֵי־זֶה מִמִּילָא הֵם נִצְוֵלִים מִכָּל הָעֲנָשִׁים וּמִכָּל הַגְּזֵרוֹת, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה עֶקֶר הַגְּדֵלַת שְׁמוֹ יִתְבַּרְךָ (לקויטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן סו).

תּפִּלָּה נּוֹרָאָה וְנִפְלְאוֹת

העתק מספר "לקוטי-תפלות ובקשות", הבנוי ומיסד על הספר הקדוש
 "לקוטי-עצות", אות יום כפּוּר

.א.

יְהִי רְצוֹן מִלְפָּנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי, שְׁתַּזְכְּנֵנִי
 בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לְקַבֵּל "יוֹם הַכּפּוּרִים" הַקָּדוֹשׁ
 בְּקִדְשָׁה גְדוֹלָה וּבְשִׂמְחָה רַבָּה וְחֲדוּדָה עֲצוּמָה, וְאַזְכֶּה לְקַיֵּם
 כָּל הַחֲמִשָּׁה עֲנִיּוּיִם בְּ"יוֹם הַכּפּוּרִים" בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת
 פְּרָאוּי, וְלַהֲתַפִּיל לְכָל הַחֲמִשׁ תּפִּלוֹת בְּ"יוֹם הַכּפּוּרִים"
 בְּכוֹנָה עֲצוּמָה וְנוֹרָאָה, וְלַהֲתוֹדוֹת בְּכָל מִינֵי וְדוּיּוּם,
 וְלַהֲתַחַרֵּט עַל הָעֶבֶר בְּחַרְטָה גְמוּרָה, וְלַעֲזוֹב בְּאַמַּת דְּרַפִּי
 הָרָעָה וּמַחֲשֵׁבוֹתַי הָרָעוֹת וְהַמְבִלְבְּלוֹת, וְלְקַבֵּל עָלַי
 בְּקַבְּלָה חֲזָקָה וְנִכּוֹנָה לְבַל אֲשׁוּב עוֹד לְכַסְּלָה, וְלְבַל אֶעֱשֶׂה
 עוֹד הָרַע בְּעֵינֶיךָ פֶּאֶשֶׁר עָשִׂיתִי, וְלָשׁוּב בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה
 לְפָנֶיךָ בְּאַמַּת בְּשִׂמְחָה, בְּיִרְאָה וְאַהֲבָה, וְלְבַכּוֹת הַרְבֵּה
 מִתּוֹךְ שִׂמְחָה: מָלֵא רַחֲמִים, זַכְּנֵנִי לְקִדְשֵׁת "יוֹם הַכּפּוּרִים"
 הָאֵלִים וְהַנּוֹרָא וְהַנְּשָׁגֵב מְאֹד, כִּי הוּא יוֹם גְּדוֹל וְקָדוֹשׁ
 וְנוֹרָא וְאֵלִים וְאֲדִיר, יוֹם אֶחָד בְּשָׁנָה, אֲשֶׁר בְּחִרְתָּ בּוֹ
 לְעַמּוֹ, לְסַלַּח עֲוֹנוֹתֵיהֶם וְלְכַפֵּר פְּשָׁעֵיהֶם בַּיּוֹם הַנּוֹרָא
 הַזֶּה. רַחֵם עָלֵינוּ וְזַכְּנֵנוּ לְקַבֵּל יוֹם הַגְּדוֹל וְהַנּוֹרָא הַזֶּה
 פְּרָאוּי, וְלָשׁוּב בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה בְּאַמַּת בְּאֶפֶן שְׁתַּסְּלַח
 וְתַמְחַל וְתַכַּפֵּר לָנוּ עַל כָּל חַטָּאוֹתֵינוּ וְעֲוֹנוֹתֵינוּ וּפְשָׁעֵינוּ

הַעֲצוּמִים וְהַרְבִּים וְהַכְּבֵדִים יוֹתֵר מֵחַל הַיּוֹם, וְתַעֲזְרֵנוּ
 בְּזִכּוֹת עֲצֵם קִדְשָׁת הַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה, וּבְזִכּוֹת הַתַּעֲנִית
 הַקָּדוֹשׁ שֶׁל יוֹם הַנּוֹרָא הַזֶּה, יוֹם צוֹם הַכְּפּוּרִים, שְׁנֹזְפָה
 עַל־יְדִי־זָה לְהַכְנִיעַ אֶצְלָנוּ כָּל הַרְצוֹנוֹת אֱלֹהֵי תַתְּכַרְךָ,
 לְהַכְנִיעַ וּלְשַׁבֵּר וּלְבַטֵּל כָּל מִיְנֵי רְצוֹנוֹת שְׁלָנוּ כְּנֶגֶד
 רְצוֹנְךָ, עַד שֶׁלֹּא יִהְיֶה לָנוּ שׁוֹם רְצוֹן וְלֹא שׁוֹם תַּאֲוָה כְּנֶגֶד
 רְצוֹנְךָ כָּלֵל, בְּאִפֶּן שְׁנֹזְפָה לְהִיּוֹת כְּרְצוֹנְךָ תְּמִיד, וּלְבָלִי
 לְסוּר מִרְצוֹנְךָ יָמִין וּשְׂמֹאל, וְעַל־יְדִי־זָה נֹזְפָה שְׂאֵתָה
 בְּרַחֲמֶיךָ תִּבְטֵל רְצוֹן אֲחֵרִים מִפְּנֵי רְצוֹנְנוּ, וְיִתְבַּטֵּל
 מֵאֵתָנוּ כָּל מִיְנֵי מַחְלָקַת שְׁבָעוֹלָם, הֵן מַחְלָקַת מִבְּנֵי
 הָעוֹלָם, הֵן מַחְלָקַת שְׁבַע־צַמִּי, אֲשֶׁר עָתָה "אֵין שְׁלוֹם
 בְּעַצְמֵי מִפְּנֵי חַטָּאתֵי", וְכֹל מֵה שְׂאֵנֵי רוּצָה לַעֲשׂוֹת אֵיזָה
 דְּבָר שֶׁבִקְדָּשָׁה, יֵשׁ לִי מְנִיעוֹת רַבּוֹת וְעַצּוּמוֹת בְּלִי
 שְׁעוֹר. וְעַקֵּר הוּא מְנִיעוֹת הַמִּחַ וְהַלֵּב, וְהַכֹּל אֲזָפָה לְבַטֵּל
 עַל־יְדֵי הַתַּעֲנִית הַקָּדוֹשָׁה שֶׁל "יוֹם הַכְּפּוּרִים" הַכְּלוּל מִכָּל
 הַיָּמִים שֶׁל כָּל הַשָּׁנָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "גָּלְמֵי רְאוּ עֵינֶיךָ וְעַל
 סַפְרֶךָ כָּלֵם יִכְתְּבוּ, יָמִים יֵצְרוּ וְלוֹ אֶחָד בָּהֶם". וְדַרְשׁוּ
 רַבּוֹתֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה: זֶה "יוֹם הַכְּפּוּרִים", רַחֵם
 עָלֵינוּ וְזַכְּרֵנוּ לְשׁוֹב בַּתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה בְּאֵמֶת בְּכָל הַשָּׁנָה.
 וּבְכַרְט בְּ"יוֹם הַכְּפּוּרִים" הַקָּדוֹשׁ, וְעֲזָרֵנוּ לְהַתְעַנּוֹת
 הַתַּעֲנִית שֶׁל יוֹם הַכְּפּוּרִים בְּקִדְשָׁה נּוֹרָאָה וְעַצּוּמָה
 וּבְשִׂמְחָה וְחִדּוּחַ רַבָּה בְּאֵמֶת, בְּאִפֶּן שְׂאֲזָפָה עַל־יְדִי־זָה
 לְקַדֵּשׁ עַצְמֵי מַעֲתָה, וְלִידַע אֵיךְ לְהַתְנַהֵג בְּעִנּוּן הַתַּעֲנִיּוֹת

בְּכֹל הַשָּׁנָה כְּלָהּ, וְלִהְיוֹת כְּרִצּוֹנָךְ הַטּוֹב בְּאַמֶּת, לְמַעַן לֹא
אֲבוֹשׁ וְלֹא אֶפְלֵם וְלֹא אֶפְשֵׁל לְעוֹלָם וָעַד: מָלֵא רַחֲמִים,
אֶתָּה יוֹדֵעַ כַּמָּה יָמִים מֵתִים וּפְגָרִים מִמֹּשֶׁה הַמְּנַחִים בְּמָקוֹם
שֶׁמְנַחִים עַל־יְדֵי רַבּוֹי וְעֵצָם פְּשָׁעֵי הָעֲצוּמִים וְהַרְבִּים מְאֹד
מְאֹד, שֶׁעָשִׂיתִי מֵעוֹדֵי עַד הַיּוֹם הַזֶּה. אֶתָּה יוֹדֵעַ אֵיךְ
הוֹצֵאתִי הַחַיּוֹת מִיָּמִים הַרְבֵּה בְּאֲכֹזְרִיּוֹת גְּדוֹל מְאֹד, וְלֹא
דֵי שְׁלֹא הוֹסַפְתִּי עַל הַיָּמִים חַיּוֹת מְלֻמְעָלָה עַל־יְדֵי תוֹרָה
וְעִבְדוּדָה, אֵת גַּם הוֹצֵאתִי מֵהֶם עֵצָם חַיּוֹתֵם לְגַמְרִי, עַל־יְדֵי
רַבּוֹי עוֹזְנוֹתִי שֶׁעָשִׂיתִי בָּהֶם, אֲשֶׁר תִּקְוֶן כָּל אֱלוֹ הַיָּמִים
הַמֵּתִים הוּא עַל־יְדֵי תַעֲנִיּוֹת הַרְבֵּה, כַּאֲשֶׁר גָּלִיתָ לָנוּ
עַל־יְדֵי חֲכַמֶיךָ הַקְּדוֹשִׁים, רַחֵם עָלַי וְעֲזָרְנִי וְהוֹשִׁיעֵנִי
בְּרַחֲמֶיךָ הָעֲצוּמִים וּבְחַסְדֶיךָ הַנּוֹרָאִים וְהַנִּפְלְאִים, שְׂאֲזֹכָה
בְּכַח הַתַּעֲנִיּוֹת הַקְּדוֹשׁ שֶׁל "יוֹם הַכְּפוּרִים", וּבְכַח שֶׁל כָּל
הַתַּעֲנִיּוֹת שֶׁתִּזְכְּנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לְהַתְעַנּוֹת בְּחַיִּי,
שְׂאֲזֹכָה עַל יָדָם לְתַקּוֹן כָּל אֱלוֹ הַיָּמִים הַמֵּתִים, וְאֲזֹכָה
לְהַתְעַנּוֹת הַרְבֵּה כָּל־כֶּה, עַד שְׂאֲצַטְרֵךְ לְהַשְׁתַּמֵּשׁ עִם כַּח
שֶׁל יָמֵי הַיְנִיקָה בְּכַח הַחֶלֶב שֶׁיִּנְקָתִי מִמֶּעֵי אִמּוֹי, בְּאִפֵּן
שְׂאֲזֹכָה לְהַחֲיוֹת וְלְהַעֲלוֹת וּלְתַקּוֹן כָּל הַיָּמִים אֲשֶׁר עָבְרוּ
עָלַי מִיּוֹם הַיּוֹתֵי עַד הַנֶּה, וְאֲזֹכָה בְּיוֹם צֵאתִי מִן הָעוֹלָם
לְבוֹא וּלְכַנֵּם לְסַנְיָךְ עִם כָּל הַיָּמִים שֶׁל כָּל יָמֵי חַיִּי בְּקֹדֶשׁ
גְּדוֹלָה, וַיְהִי כָּל הַיָּמִים שְׁלֵמִים וְקְדוֹשִׁים וְטָהוּרִים
וּמְתַקְנִים בְּתַכְלִית הַתַּקּוֹן כְּרִצּוֹנָךְ הַטּוֹב, וְלֹא אֵיעוּל
בְּכַסּוּפָא קַמָּךְ.

ב.

ותזכנו לתשובה שלמה באמת בעשרת ימי תשובה
 לתקן את כל אשר שחתי, ונזכה אז לתקן פגם
 הברית בשלמות באמת, לתקן תקון החותם דקדושה, עד
 שנזכה ביום הקדוש, ביום צום הכפורים יום גדול ונורא,
 שבת שבתון, יום מחילת חטא וסליחת עון וכפרת פשע,
 לגמר בו גמר תקון החותם דקדושה בשלמות. ותעזרנו
 ותזכנו לקבל יום צום הכפורים הקדוש והנורא מאד
 בקדושה ובטהרה גדולה ובשלמות גדולה, ונזכה לשוב אז
 בתשובה שלמה, ולבנות מתוך שמחה וחדוה בשמך
 הגדול, ולהתודות לפניך בכל מיני והויים, ולפרט כל
 חטאתינו ועוונותינו ופשעינו לפניך, ולהתחרט עליהם
 בחרטה גדולה מעמקא דלבא באמת גמור. ולעזב אותם
 עזיבה גמורה, ולקבל עלינו באמת ובלב שלם, שלא
 לעשותם עוד בשום אפן, ולא נשוב עוד לכסלה, אם און
 פעלנו לא נוסית, ואתה ברחמיך הרבים תמחל ותסלח
 ותכפר לנו על כל חטאתינו ועוונותינו ופשעינו,
 שחטאנו ועונונו ופשענו לפניך, ותתקן ברחמיך כל
 החותמות דקדושה ותשים אותנו עמך בית ישראל
 "בחותם על לבך, בחותם על זרועך", ותחתמנו לחיים
 טובים ארוכים ולשלום, לחיים אמתיים, חיים שנזכה
 לעשות בהם רצונך באמת, ותחתמנו בספרן של צדיקים
 אמתיים.

ג.

וְזָכְנוּ בְּרַחֲמֵיךָ הַרְבִּים לְקֹדֶשֶׁת חֲנֻכָּה, וְתַעֲזָרְנוּ בְּכָל שָׁנָה
 וְשָׁנָה שְׁנֹזֶכֶה לַפֶּעַל בְּקִשְׁתֵּנוּ וּמִשְׁאֵלֹתֵינוּ לְטוֹבָה
 בְּ"יוֹם הַכְּפוּרִים" הַקָּדוֹשׁ, שֶׁתִּמְחַל וְתִסְלַח לְעוֹנוֹתֵינוּ
 וְלְעוֹנוֹת עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְתַעֲבִיר אֲשִׁמוֹתֵינוּ בְּכָל
 שָׁנָה וְשָׁנָה. "סֵלַח נָא לְעוֹן הָעָם הַזֶּה כַּגְּדֹל חַסְדְּךָ, וְכֹאֲשֶׁר
 נִשְׁאַתָּ לְעָם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד הַנְּהָה", וְשֵׁם נֶאֱמַר: "וַיֹּאמֶר
 יְהוָה סֵלַחְתִּי כְּדַבְרְךָ". סֵלַח נָא, מְחַל נָא, כִּפּוּר נָא עַל כָּל
 חַטָּאתֵינוּ וְעוֹנוֹתֵינוּ וּפְשָׁעֵינוּ, שְׁחָטָאנוּ וְשָׁעוּיֵנוּ
 וְשִׁפְשָׁעֵנוּ לְפָנֶיךָ מִנְּעוּרֵנוּ עַד הַיּוֹם הַזֶּה. "חַנּוּנֵי אֱלֹהִים
 כַּחֲסִדְּךָ כָּרֹב רַחֲמֶיךָ מִחַה פִּשְׁעֵי, הָרַב כַּבְּסֵנִי מִעוֹנֵי
 וּמִחַטָּאתַי טַהֲרֵנִי, הַסֵּתֵר פָּנֶיךָ מִחַטָּאֵי, וְכָל עוֹנוֹתַי
 מְחַח". וְנֹזֶכֶה עַל־יְדֵי הַמְּחִילָה וְהַסְּלִיחָה שֶׁל "יוֹם
 הַכְּפוּרִים" לְקַבֵּל עַל־יְדֵי־יְהוָה קֹדֶשֶׁת יְמֵי הַחֲנֻכָּה הַקָּדוֹשִׁים,
 שֶׁהֵם חֲנֻכַּת הַבַּיִת, וְנֹזֶכֶה לְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ בְּיַמֵּי הַחֲנֻכָּה
 קֹדֶשֶׁת הַבַּיִת הַמְּקֻדָּשׁ.

ד.

עֲשֵׂה לְמַעַן שְׂמֹד, וְקַדֵּשׁ אֶת שְׂמֹד, וְהִיָּה עִמָּנוּ וְעֲזָרְנוּ
 שְׁנֹזֶכֶה מִהֲרָה לְשׁוּב אֵלֶיךָ בְּאַמַּת בְּלִב שְׁלָם,
 וּבִפְרֹט בְּיָמִים הַנּוֹרָאִים הַקָּדוֹשִׁים וְהַמְּאִימִים מְאֹד מְאֹד,
 שֶׁהֵם יְמֵי אֵלּוּל וְרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְעֲשֵׂרֶת יְמֵי תְּשׁוּבָה וְיוֹם
 הַכְּפוּרִים, שֶׁהֵם אַרְבָּעִים יְמֵי רְצוֹן, שֶׁבָּהֶם נִתְּרָצִית לְמִשְׁחָה

רבנו, עליו השלום, ונתת לו את הלוחות [שניים]
 האחרונים, עד שפיום האחרון נתרצית לו בשלמות,
 ואמרת לו בשמחה: סלחתי כדברך, ונקבע ליום מחילה
 וסליחה לדורות, הוא "יום הכפורים" הקדוש והנורא
 והנשגב, יום אחד בשנה, והכל עשית למען שמך הגדול
 והקדוש שנקרא עלינו. רחם עלינו ועזרנו, והושיענו
 שנזכה לקבל הימים הקדושים הנוראים הללו בקדשה
 ובטהרה גדולה, ונזכה לשוב בהם בתשובה שלמה
 באמת, ולקבל עלינו באמת ובלב שלם לילה בדרכיך,
 ולקיים מצוותיך, ולעסוק בתורתך באמת כל ימי חינו,
 ולהתפלל בכונה שלמה, ונשפך לבנו פנים נכח פני
 יהוה, פלגי מים תרד עינינו על חטאתינו ועוונותינו
 ופשעינו ועל רבוי צרותינו, עד אשר נזכה לרצות ולפייס
 אותך, שתמחל ותסלח ותכפר לנו את כל חטאתינו
 ועוונותינו ופשעינו שחטאנו ושעוינו ושפשענו לפניך,
 ותעקר ותשבר ותבטל כל הגזרות שאינם טובות
 מעלינו, הן אותם שכבר נגזרו, הן אותם שרוצים לגזר,
 חס ושלום, עד שנזכה שיתגדל ויתקדש שמך הגדול על
 ידינו תמיד. וכשם שענית למשה רבנו, ואמרת לו ביום
 הכפורים בשמחה: סלחתי, כן תתרצה ותתפייס לעמך
 ישראל ב"יום הכפורים", ותענה ותאמר להם: סלחתי
 בשמחה ובחדוה רבה, ויגדל שמך עד עולם, עד שנזכה
 במחרת "יום הכפורים", שיהיה ראוי לקרותו "שם

יְהוָה" בְּאֵמֶת לְאֵמֶתוֹ, עַל־יְדֵי שְׂיִגְדֵל בּוֹ שֵׁם יְהוָה לְנֹצֵחַ,
עַל־יְדֵי הַמַּחִילָה וְהַסְּלִיחָה שֶׁל "יוֹם הַכּפּוּרִים", וְעַל־יְדֵי
בְּטוֹל כָּל הַגְּזֵרוֹת וְכָל הַצְּרוֹת מִעֲלֵינוּ, שְׂאֵז דִּיקָא יִגְדֵל
שְׂמֵךְ הַגְּדוֹל בְּשִׁלְמוֹת, בְּאֲשֶׁר הוֹדַעְתָּ לָנוּ עַל־יְדֵי חֲכָמֶיךָ
הַקְּדוֹשִׁים, זְכוּתָם יִגַּן עֲלֵינוּ: יְהִי לְרָצוֹן אֱמֹרֵי פִי וְהַגְּיוֹן
לְבִי לְפָנֶיךָ, יְהוָה צוּרֵי וְגוֹאֲלֵי: